

โครงการเฝ้าระวังภาวะทุพโภชนาการในเด็กก่อนวัยเรียน
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านป่ามะพร้าว อำเภอทุ่งยางแดง จังหวัดปัตตานี
ปี ๒๕๖๒

๑. หลักการและเหตุผล

ทุกคนอยากมีสุขภาพดี ไม่เจ็บป่วย ซึ่งการกินอาหารถูกต้อง เหมาะสม และพอเพียงจะทำให้มีโภชนาการดี และนำไปสู่การมีสุขภาพดี ในทางตรงกันข้ามหากกินอาหารที่ไม่มีประโยชน์ ไม่เพียงพอจะทำให้ขาดสารอาหารหรือถ้ากินอาหารมากเกินไป ก็จะทำให้เป็นโรคอ้วน หรือโภชนาการเกิน “โภชนาการ” จึงเป็นเรื่องของการกิน “อาหาร” ที่ร่างกายเรานำ “สารอาหาร” จากอาหารไปใช้ประโยชน์ และดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างเป็นสุข อาหารและโภชนาการเป็นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งต่อสุขภาพ และคุณภาพชีวิตของประชากรในวัยต่าง ๆ ในวงจรชีวิตมนุษย์ทุกเพศ ทุกวัยทั้ง เด็ก วัยรุ่น ผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุ ๆ โดยเฉพาะในเด็กวัยก่อนเรียนเป็นวัยที่อยู่ในระยะสำคัญของชีวิต เป็นวัยรากฐานของพัฒนาการ การเจริญเติบโตทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา จึงเป็นวัยที่มีความสำคัญ เหมาะสมที่สุดในการวางพื้นฐาน เพื่อยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยเฉพาะในระยะ ๒ ปี แรกของชีวิต เป็นระยะที่ร่างกายและสมอง มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วจำเป็นต้องได้รับการเลี้ยงดูที่ดีที่สุด เพื่อส่งเสริมพัฒนาการรอบด้าน อาหารและภาวะโภชนาการที่ดี เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตและพัฒนาของเด็กวัยก่อนวัยเรียน ปัญหาทางโภชนาการที่พบบ่อยในเด็กวัยนี้ ได้แก่ ภาวะการเจริญเติบโตไม่สมวัย จากโรคขาดสารอาหาร ภาวะโภชนาการเกิน การขาดสารไอโอดีน ภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก โดยมีสาเหตุสำคัญจากพฤติกรรมการเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสม การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ลดลง การให้อาหารตามวัยแก่เด็กเร็วเกินไปและไม่ถูกต้อง

ดังนั้น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านป่ามะพร้าว ตำบลพิเทน ได้เล็งเห็นความสำคัญของการเฝ้าระวังทางโภชนาการในเด็กก่อนวัยเรียน เพื่อให้เด็กมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง มีการเจริญเติบโตของสมองและร่างกายเหมาะสมตามวัย เติบโตเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่า และเป็นอนาคตที่สำคัญของประเทศชาติต่อไป จึงได้จัดทำโครงการเฝ้าระวังภาวะทุพโภชนาการในเด็กก่อนวัยเรียน

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อเฝ้าระวังและติดตามทางโภชนาการ ในกลุ่มเด็กวัยก่อนเรียน ที่เสี่ยงต่อการมีภาวะโภชนาการ
- ๒.๒ เพื่อส่งเสริมให้เด็กวัยก่อนเรียนมีพัฒนาการทางร่างกายและสมองเจริญเติบโตสมวัย
- ๒.๓ เพื่อให้ผู้ปกครองของเด็กมีความรู้ ความเข้าใจ ถึงภาวะโภชนาการในเด็ก ๐ - ๔ ปี

๓. กลุ่มเป้าหมาย

เด็ก ๒ - ๔ ปี เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านป่ามะพร้าว ต.พิเทน อ.ทุ่งยางแดง จ.ปัตตานี

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือน ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๒ - ๑ เมษายน ๒๕๖๓

๕. วิธีดำเนินงาน

- ๕.๑ เก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะโภชนาการเด็ก ๒ - ๔ ปี ในช่วงไตรมาสที่ผ่านมา
- ๕.๒ จัดทำโครงการเพื่อขออนุมัติ
- ๕.๓ ประสานงานเจ้าหน้าที่ด้านโภชนาการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลพิเทน เพื่อเตรียมความพร้อมสถานที่ เด็ก ๒-๔ ปีและผู้ปกครองในกลุ่มเป้าหมาย ตามวันเวลาที่ออกดำเนินการ
- ๕.๔ ประชุมชี้แจงแก่คณะทำงาน

๕.๕ ดำเนินการตามโครงการ

๕.๕.๑ จัดอบรมผู้ปกครองในเขตพื้นที่ตำบลพิเทน จำนวน ๖๓ คน

๕.๕.๒ ติดตามซังน้ำหนักรวมและวัดส่วนสูงเด็ก แล้วแปลผลโดยใช้กราฟแสดงเกณฑ์ อ้างอิง การเจริญเติบโตสำหรับเด็ก ๒ - ๔ ปี กรมอนามัย

๕.๕.๓ ติดตามเยี่ยมในรายที่มีปัญหาทุพโภชนาการพร้อมให้ความรู้ด้านอาหารและโภชนาการพื้นฐาน

๕.๕.๔ ในภาวะที่พบขาดสารอาหารรุนแรงประสานงานกับโรงพยาบาลกลางเพื่อส่งเข้าคลินิกรักษาต่อ

๕.๖ สรุป/ประเมินภาวะโภชนาการและรายงานผล

๖. งบประมาณดำเนินการ

งบประมาณจากกองทุนสุขภาพตำบลพิเทน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามรายละเอียดดังนี้

๖.๑ ค่าอาหารเสริมนม ขนาด ๒๐๐ มล. จำนวน ๖๐ คนๆ ละ ๑ กล่องๆ ๑๐ บาท เป็นเงิน ๖๐๐ บาท

๖.๒ ค่าอาหารกลางวันพร้อมอาหารว่างและเครื่องดื่มในการอบรมกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๖๐ คนๆ ละ ๑๐๐ บาท จำนวน ๑ ครั้ง เป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาท

๖.๓ ค่าวิทยากรจำนวน ๒ คนๆ ละ ๓๐๐ บาท จำนวน ๑ ครั้ง เป็นเงิน ๑,๔๐๐ บาท

๖.๔ ค่าวัสดุอุปกรณ์/คู่มือการอบรมจำนวน ๖๐ คนๆ ละ ๒๐ บาท เป็นเงิน ๑,๒๐๐ บาท

๖.๕ ค่าจัดทำป้าย เป็นเงิน ๘๕๐ บาท

๖.๖ ค่าวัสดุอุปกรณ์ซังน้ำหนักรวมเด็กนักเรียน เป็นเงิน ๒,๕๕๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น เป็นเงิน (๑๐,๐๐๐ บาท)

หมายเหตุ งบประมาณ สามารถถัวเฉลี่ยกันได้ทุกกิจกรรม

๗. การประเมินผล

เปรียบเทียบผลการซังน้ำหนักรวม/วัดส่วนสูงในเด็ก ๒ - ๔ ปี ก่อนและหลังดำเนินโครงการฯ มีน้ำหนักเพิ่มขึ้นเป็นปกติ ร้อยละ ๖๐

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๘.๑ เด็กก่อนวัยเรียน ที่เสี่ยงต่อการมีภาวะทุพโภชนาการได้รับการเฝ้าระวังและติดตามทางโภชนาการ

๘.๒ เด็กก่อนวัยเรียน มีพัฒนาการทางร่างกายและสมองเจริญเติบโตสมวัย

๘.๓ ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจ ด้านโภชนาการในเด็ก ๒- ๔ ปี

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านป่ามะพร้าว ม.๓ ต.พิเทิน อ.ทุ่งยางแดง จ.ปัตตานี

(ลงชื่อ) .....ผู้รับผิดชอบโครงการ

(นางนิตยา เมาะแล)

ตำแหน่ง ครู ค.ศ.๑

ผู้เสนอโครงการ

(ลงชื่อ).....ผู้เสนอโครงการ

(นางสาวมาสละห์ ลือแบซา)

ตำแหน่ง ครู ผู้ดูแลเด็ก

ผู้เห็นชอบโครงการ

(ลงชื่อ).....

(นางสาวพาอีชา เจ๊ะหลง)

ตำแหน่ง ครู ค.ศ.๑ รกท.

ผอ.กองการศึกษา

ผู้ตรวจสอบโครงการ

(ลงชื่อ) .....

นายปรีชา เจ๊ะแฉ

นักพัฒนาชุมชนชำนาญการ รกท.

ผอ.กองสาธารณสุข

ผู้อนุมัติโครงการ

(ลงชื่อ).....

(นายวศิน คำภีร์)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลพิเทิน

ปฏิบัติหน้าที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพิเทิน